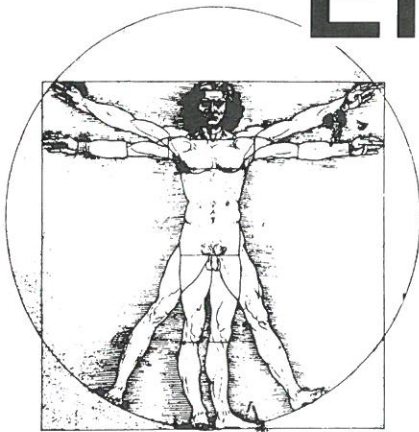

Ansvarig utgivare: Sture Lestander
Redaktion: Martti Kaalikoski, Gunnel Lidberg

Ergon - Nomos!

Ledningen för Saws & Tools beslutade i augusti att den satsning som Bahco gjort på ergonomiskt utformade verktyg även ska genomföras inom Saws & Tools övriga produktcentra. Målet är att alla produkter i affärsområdets sortiment ska vara ergonomiskt utformade!

Ergonomi

Ordet Ergonomi, som härleds från grekiskans Ergon (arbete) och nomos (lag) är idag samlingsbegreppet för forskningen inom arbetsmiljö/handverktyg relaterat till människan. Avsikten är att få fram verktyg som minimerar arbetsskador. Verktygen ska helt enkelt göras så att de passar våra händer och vårt sätt att arbeta.

Ergonomi-serien

Bahco startade i början på 80-talet ett utvecklingsprojekt för utvärdering av verktyg ur ergonomisk synvinkel. Projektet, som drevs i samarbete med Ergonomi Design Gruppen AB, gav efter ett långt utvecklingsarbete vår första Ergo-produkt - Skruvmejseln. Den visades för första gången 1983 på Köln-mässan och väckte mycket stor uppmärksamhet. Efter många studier av yrkesmän i arbete utformades de stora skruvmejslarna med "tvåhands-

fattning", som innebär att "handkraften" ökar med ca 30 %. (Kom idén manne från Björn Borgs kraftfulla tennis spel med "tvåhandsfattning?) Efter den lyckade lanseringen av Ergo-mejseln introducerades i tur och ordning Ergo-skiftnyckeln med måttkala 1984, Ergo-stämjärmet 1985, Ergo-polygripen med inställningsknapp 1986, Ergo-knivarna 1987, Ergo-tångerna 1991 och Ergo-skiftnyckeln med gummi-handtag 1992. Ergo-spärrskaft senast i raden - kommer att visas på Köln-mässan 1994.

Utveckling

Ställskruven frågade Conny Jansson, vår egen Ergo-guru, hur arbetet med ergonomisatsningarna inom Saws & Tools hittills har bedrivits och vad

Conny Jansson

som kommer att hända i framtiden.

Conny berättar: - Det finns en avgörande skillnad mellan våra Ergo-verktyg och övriga verktyg på marknaden. Den består i att Ergo-verktygen har genomgått en mycket noggrann produktutvecklingsprocess, som bland annat innebär ett nära samarbete med användarna av våra verktyg. Den som använder ett verktyg dagligen och under lång tid har en gedigen kunskap och känsla för det speciella verktyget. När den här kunskapen och känslan kombineras med annan kunskap - om ergonomi och produktdesign i en analytisk framtagningssprocess av produkter, där användaren intervjuas och videofilmas och där produktmodeller och prototyper används vid utvärderingen - ja, då kan vi hävda att slutprodukten, Ergo-verktyget, är ergonomiskt utformat i syfte att minimera arbetsskador genom att minska belastningar på händer och armar, öka precisionen i arbetet etc. När verktyget därtill är vackert, ökar naturligtvis arbetsglädjen hos användaren ytterligare. Vi kan, till skillnad mot konkurrenterna, visa dokumentation på att Ergo-produkten genomgått en utveckling med vetenskapliga förtecken. Detta gör oss till en trovärdig och seriös partner för våra kunder.

Forts. sid 2

På gång ...

- * "Prima Liv" i oktober
- * Två studiecirkel i engelska, en nybörjargrupp och en konversationsgrupp, startar inom kort (fler anmälningar mottages)
- * Den 12 oktober anländer ett Ergo spärrskaft i kolossalformat från Linköpings Tekniska Högskola. Det kommer att ställas upp för allmänt besökande i Matsalen.
- * Fortsatt ledarutbildning den 25 oktober
- * Besök av Jim Palmer och Bob Rozzi från Sandvik Saws & Tools i USA den 26 oktober.

Ledarträning - Coaching

Inom Sandvik Bahco har vi under de senaste 1,5 åren drivit en målmedveten satsning i "Tänk om"-andan. Flödesgrupper har bildats ute på de olika verkstäderna och diskussioner förs hela tiden om hur vi ska gå vidare. Ledarskapsutveckling är en viktig fråga i det sammanhanget och kräver speciella utbildningsinsatser.

Träningsläger

Våra flödesgruppsledare har varit på "träningläger" i ledarskap under två dagar, 27 - 28 september, för att ges möjlighet att utvecklas i sina ledarroller. Begreppet "träningläger" används för att markera att det inte finns

Forts. Ergon - Nomos!

- Helt nyligen tillsattes en Ergo-projektgrupp inom Saws & Tools med följande medlemmar:

Robert Hall

Sandvik Gardening, Schweiz

Antoine Deville

Sandvik Gardening, Frankrike

Johannes G. Jordt

Sandvik Belzer, Tyskland

Bob Rozzi

Sandvik Saws & Tools, USA

Pelle Hennig

Sandvik Hand Tools

Hans Himbert/Olle Bobjer

Ergonomi Design Gruppen

Conny Jansson (projektledare)

Sandvik Bahco

Det omedelbara syftet med gruppens arbete är att skapa riktlinjer för hur produktutvecklingsarbete inom Saws & Tools ska bedrivas för att anses ha resulterat i produkter som får benämnas Ergo. Det mera kontinuerliga och långsiktiga syftet är förstås att utveckla prioriterade verktyg efter dessa riktlinjer och att sprida Ergo-filosofin till alla Saws & Tools enheter, så att vi med produkter och budskap ger en entydig bild av vårt företag som varande ett stabilt, seriöst, omtänksamt och innovativt föregångsföretag.

Conny Jansson

Från vänster: Tony Zackrisson, Sören Strömberg och Karin Weimer.

någon patentlösning för hur en ledare ska fungera. Den som har rollen som ledare i en grupp av människor ställs hela tiden inför uppgiften att tillsammans med övriga i gruppen utvecklas till en effektiv problemlösande enhet. Organisationen måste hela tiden "lära sig" att anpassa sig efter de krav som ställs.

Sture Lestander inledde "träninglägret" och poängterade vikten av att skapa målsättningar för våra arbetsgrupper. Vidare ska våra anställda få utlopp för sin vilja att lära sig flera arbetsuppgifter och därmed öka sin kompetens. Ansvar ska föras ut i produktionen för att beslutsprocessen ska bli kortare och därmed effektivare.

Karin Weimer

Träningsmetod

Transaktionsanalys är ett sätt att närma sig och förklara mänskliga beteenden. Karin Weimer, "coach" under "träninglägret", visar att denna modell kan utgöra ett hjälpmedel för en ledare att skapa den rätta förutsättningen för gruppens individer att utvecklas.

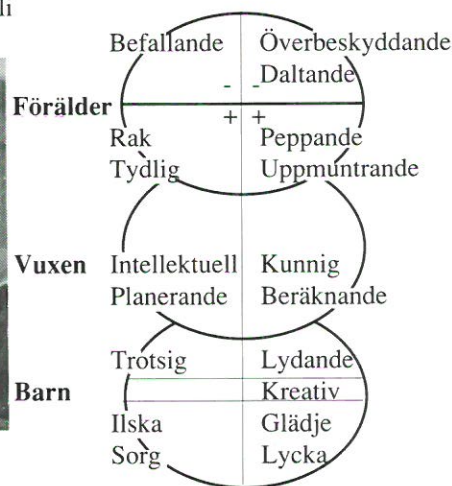
Karin har arbetat med ledarutveckling inom flera av våra ledande verk-

stadsföretag. För närvarande är hon, förutom sitt engagemang hos oss, även involverad i Mc Donalds ledarutvecklingsprocess. Karin poängterar att det just är frågan om en process, som innebär att man först lär känna sig själv och sedan arbetar utifrån den kunskapen för att bli en bra ledare.

Gruppen samlas igen den 25 oktober för att utvärdera hur man lyckats i sin ledarroll ute i arbetsgrupperna.

TA-analys

Metoden kan i korthet sägas vara en modell som beskriver personligheten hos oss som tre olika individer:

Om två människor i en kommunikationssituation befinner sig på olika plan, försvårar det relationen och man kan inte förstå varandra.

Visst låter det lite komplicerat? Det tycker i alla fall vi på Ställskruven! Redaktionen råder Dig därför att ta kontakt med Din ledare och diskutera detta närmare.

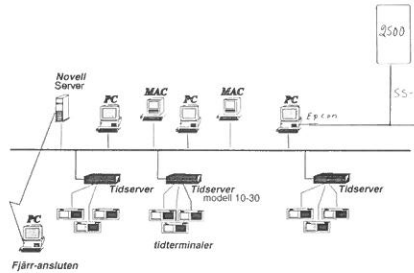
TIDREDOVISNING

Installationsfasen av det nya tidredovisningssystemet är nu avslutad och all hårdvara, dvs alla maskiner, finns på plats. Tidrapporteringssystemet kommer att provas under oktober och november månad.

Datorer

Det enda som vi alla kommer att märka av "nyordningen" är de nya stämpelklockorna som finns utplacerade på strategiska ställen i fabriken. Klockorna är kopplade till ett antal datorer, som ser till att allt fungerar. Som Du ser på skissen finns två stycken "tidsservers" (dataspråk), som tar hand om tidstämplingen som Du gör och skickar den sedan vidare i systemet till en persondator. Tidstämplingarna jämförs med det förprogrammerade tidsschemat för varje anställd. Det

innebär att systemet bara redovisar avvikelser från det normala arbetstids-schemat. När sedan lönekontorist och närmaste chef har godkänt avvikelserna skickas den över till lönesystemet, så att löneutbetalning kan ske.

Hur gör man?

När Du kommer på morgonen ska Du dra Ditt kort genom kortläsaren som sitter på klockan. Sedan trycker Du på den knapp som är märkt med "IN". Därmed har systemet registrerat att Du kommit till jobbet. Ditt dags-schema, veckoschema och årsschema finns inprogrammerat i systemet.

När Du går på kvällen gör Du som ovan, men trycker på "UT"-knappen.

När Du går på lunch och när Du återkommer från lunch gör Du på samma sätt som ovan.

Om Du vid något tillfälle glömmer att stämpla, påminner "klockan" om det då Du ska stämpla nästa gång. I sådana fall måste någon behörig göra en korrigering via en dator.

Systemet kan även lämna meddelanden till Dig direkt på klockan.

Alla anställda kommer att få information och utbildning i hur man handhar systemet.

Rätt information

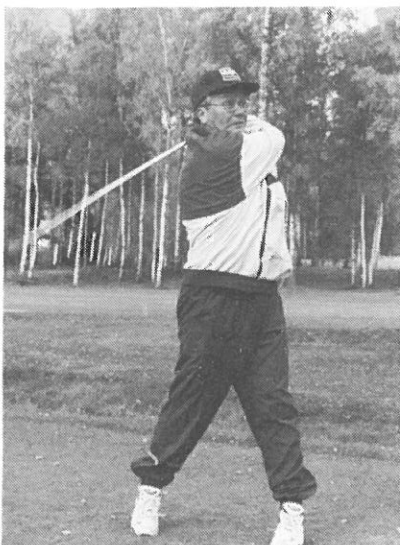
Som alla datorer är även tidrapporteringssystemen "dumma". Det innebär att om den inte har rätt grunddata inrapporterat klarar den inte sin uppgift. Det är därför viktigt att om någon anställd t ex ändrar arbetstid måste detta inrapporteras till systemet.

Till vänster: Bengt Jonsson, lagret i Sandviken, har hittat "hem" för en dag - Även om han här har förrirat sig ut i terrängen.

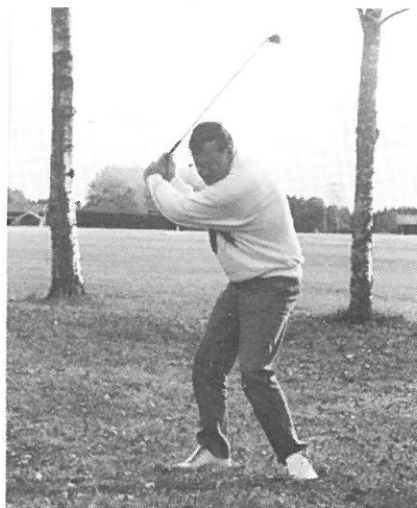
Golfmästerskapet

Det årliga golfmästerskapet inom Saws & Tools gick av stapeln i Enköping den 30 september.

Ställskruven var på plats och kan rapportera att det svingades hej vilt på Enköpings 18 hålsbana. Kaj Larsson (handicap 6) från lagret i Sandviken, av många sedd som en av favoriterna, tyckte att banans nio första hål är svåra och eftersom det i golf finns ett sinnrikt handicapsystem kan vem som helst vinna. Kaj ansåg att Lennart Åberg är en av favoriterna.

Sture Lestander: "Se så'n stil han har ..."

Vinnare blev Lennart Ohlsson från Edsbyn, som här ovan tar emot sitt pris av Sture Lestander. Kaj Larsson från lagret i Sandviken blev tvåa.

Kvalitetssäkringskonferens i Enköping

Kvalitetssäkringskonferens för Sandvik Saws & Tools hölls i Enköping den 27 - 28 september. Deltagare var kvalitetsansvariga från våra PC och distributionscentra inom hela Saws & Tools. Dessutom deltog Göran Gezelius från Villa Strand. Från Sandvik Bahco deltog Sture Lestander, Roland Bjurling och Herve Vimond från vår franska fabrik. Syftet med konferensen var att komma samman och dryfta hur kvalitetsarbetet ska drivas vidare i våra företag.

ISO 9000

Representanter från varje enhet rapporterade var man stod i arbetet med certifieringen. Hittills är Sandvik Bahco både i Enköping och Nogent certifierade, liksom Sandvik Metal Saws and Sandvik Obergue. Under hösten 1993 räknar Sandvik Windsor i Edsbyn och Dyer, Sandvik Hand Tools i Bollnäs, EDC i Holland och Deville i Frankrike att bli certifierade. 1994 kommer även SDC i Sandviken, Sandvik Windsor i Milan, Sandvik Band Saws och Sandvik Belzer. Även Saws & Tools säljbolag kommer att börja arbeta mot en certifiering.

Tänk om - Den nya produktionsutmaningen

Vi tog del av och diskuterade de pågående projekten inom våra företag och funderade hur kvalitetsarbetet bättre kan integreras i det dagliga arbetet ute i våra produktverkstäder.

Deltagarna i kvalitetskonferensen.

Kvalitetspolicy

Ett förslag till gemensam kvalitetspolicy för Sandvik Saws & Tools diskuterades. Den lyder: "Vi ska tillverka och sälja felfria produkter enligt våra specifikationer och göra felfria leveranser till våra kunder i rätt tid."

Engagemang

Vi konstaterade att om man ska lyckas med kvalitetssäkringsarbetet så krävs ett aktivt deltagande av alla anställda och det förutsätter också ett starkt engagemang från högsta led-

ningen. Nyckelord är kommunikation, samarbete, motivation, information och utbildning.

Sammanfattning

Jag tror att samtliga 17 deltagare, från sju olika länder, återvände hem "stärkta i tron" att man hemma på de egna företagen kommer att arbeta vidare med det övergripande målet och försöka tillfredsställa kundernas/användarnas behov och önskemål.

Roland Bjurling

"TÄNK OM"

Bland våra tre verkstäder har Skiftnyckelverkstaden kommit längst i "Tänk om"-arbetet.

Flödesgrupperna kommer under hösten att arbeta med den "Nya produktionsutmaningen". Projektet är uppdelat på tre olika tema. "Ordning och reda", "Spill" och "Ställtider". Flö-

desgrupperna ska arbeta med ett speciellt tema under en viss tid. Man börjar med temat "Ordning och reda". Varje grupp ska utifrån sin egen avdelning diskutera och se vad man kan göra på det egna avsnittet och i det här fallet vilken ordning man har. Detta ska sedan redovisas på ett särskilt möte i slutet av månaden. Björn Juhlin, PV-chef på Skiftnycklar, berättar att alla är mycket entusiastiska inför uppgiften.

Några av deltagarna på startmötet. Från vänster: Kaisu Karppinen, Maila Piispanen, Gunilla Ahlin, Kent Petterson och Britt-Marie Åhs.

Internationellt på Sandvik Bahco

Bulgarien ...

Julietta Tomova, Sandvik International Bulgaria, Mr Simonski och Mr Bashkov, distributörer i Bulgarien samt Anne Thepper, Sandvik International i Sandviken, besökte Sandvik Bahco den 13 september.

Bahco Verktyg har inte tidigare haft någon försäljning till Bulgarien. Sandviks säljbolag i Bulgarien har kommit in hos 40 butiker med Saws & Tools produkter, så vi har nu mycket goda möjligheter att få en ny marknad och nya kunder.

Sydafrika ...

Peter Brettney från Fa Skillcraft i Johannesburg, Sydafrika, besökte Sandvik Bahco den 20 september.

Sveriges handelssanktioner mot Sydafrika upphörde den 14 september och därmed kan vi börja arbeta igen på en betydelsefull skiftnyckelmarknad.

Peter har varit här och besökt oss en gång tidigare - 1976. Han var mycket imponerad över den tekniska utvecklingen i vår produktion. Under tiden med handelssanktioner har många nya skiftnyckelkonkurrenter kommit in på den Sydafrikanska marknaden. Marknaden för skiftnycklar i Sydafrika är stor, beroende på gruvindustrin (varje gruvarbetare har en 12" skiftnyckel i fickan). GEDORE (tysk) verktygstillverkare har startat egen tillverkning av bland annat skiftnycklar i Sydafrika, men Peter framhöll att vi med Ergo-skiftnyckeln har goda möjligheter att ta tillbaka våra förlorade marknadsandelar - men det kommer att ta tid.

Stig Lundh

Uruguay ...

Martti Kaalikoski bland lärarna från Montevideo.

Den 21 september besöktes företaget av yrkeslärare från Montevideo i Uruguay. De var här på studiebesök tillsammans med sina lärare från Uppsala, där de genomgår AMU:s verkstadsutbildningar.

Ryssland ...

I Khamidullin, V Eremin och GV Seregin från Kamaz Tooling i Ryssland och A Pitchugin från Sandvik International Moscow besökte oss den 13 september.

Kamaz Verktyg och Motorfabrik är en av Rysslands största motortillverkare. Hela fabriken har nyligen brunnit ner. President Jeltsin har jämfört denna olyckshändelse med en naturkatastrof och kommer att se till att fabriken byggs upp igen. Sandvik Coromant är nu anlitade att hjälpa till och leverera produktionsverktyg till den nya maskinparken. Vi har här möjligheter att få vara med vid nyanskaffningen av handverktyg. Besökarna var även intresserade av att eventuellt sälja kvalitetsverktyg.

Om Du gör en
resa till de
enögdas land
blunda med
ena ögat.

Österländskt
ordspråk

Vi presenterar Rörtångstillverkningen

Rörtångstillverkningen är uppdelad på två flödesgrupper. Den ena gruppen tillverkar Bahco rörtänger och den andra Belzer rörtänger - Europarörtången. Rörtångstillverkningen tillhör produktverkstad Skiftnycklar. Den här gången presenterar vi gruppen som tillverkar Bahco rörtänger.

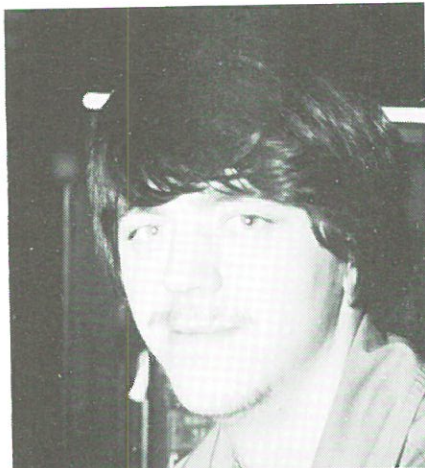
Jenny Åberg, tampoprintmärker

- På Sandvik Bahco har jag arbetat i 4 år. Innan jag kom hit jobbade jag några år med djur. Jag har även arbetat som smed. Egentligen skulle jag vilja jobba med djur, men det kan man inte klara sig på.

Erik Kron, borrare, gängare.

- 1988 började jag här. Innan dess var jag bonde, men vi slutade med mjölkproduktionen och då kunde jag ta ett industrijobb. Det var gott om jobb då och jag valde Bahco framför några andra industrier. Jag tyckte miljön var bättre på Bahco än på andra ställen.

Mats Pettersson, fräsare.

För nio år sedan fick jag en "ungdomsplats" här och så småningom fick jag en fast anställning. Jag trivs bra eftersom det är omväxlande. Man får hoppa in på olika ställen.

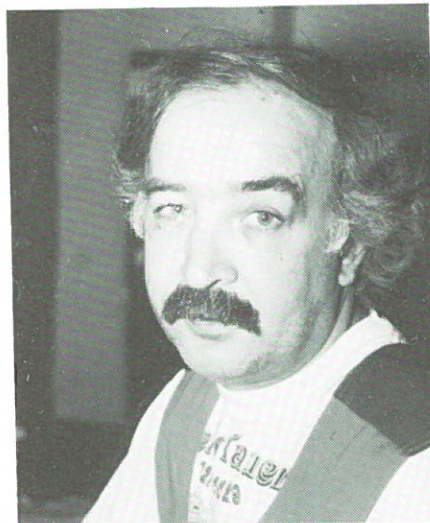

Uno Eriksson, montör.

I slutet av -83 började jag på Bahco - först som bandslipare och sedan som montör på rörtångsavdelningen. Jag kom hit direkt efter en AMU-utbildning i svetsning.

Till höger: Lennart Karlsson, justerare.

Jag började 1962 och kom direkt till det här jobbet. Före det arbetade jag på systembutik i Stockholm, men jag tröttnade på resorna dit.

Kenneth Eckebring, lagkapten.

- 1977 kom jag till Bahco och började med att montera skiftnycklar. Innan Bahco-tiden arbetade jag i en järnaffär i Kalix, där jag bl a sålde verktyg.

Lars Frycklund, montör.

- Jag började -85. Jag var jordbrukare tidigare, men det är bättre att jobba i industrin, eftersom man vet vad man har i lön.

Prestigemötet!

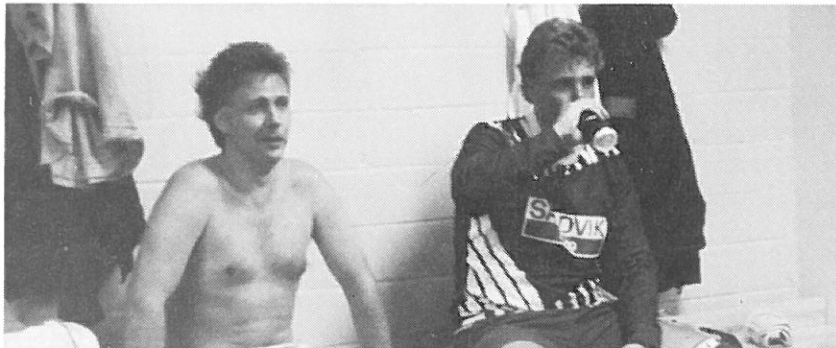
"De' va' vi som gjorde't"!

Så har ännu en mer eller mindre lyckad fotbollssäsong gått till ända för våra grässets riddare. Nytt för i år var lag "Smederna" som var så pass framgångsrika att de klarade nytt kontrakt för nästa säsong. Placeringen är dock okänd. För "A-laget" gick det bättre och man slutade enligt obekräftade uppgifter på 3:e plats. I cupen tog man sig till kvartsfinal, men fick där oförtjänt på tafs av DSR (Dog Shit Rangers).

Säsongen var dock inte slut med detta. Under två oändligt långa lördagsförmiddagar (det känns så efter 90 minuter på en 100 m lång plan) har en handplockad elittrupp från båda lagen spelat vänskapsmatcher mot en allians från Hallstahammar. Dominansen har varit total med siffror som 13-5 och 5-0 till lag Sandvik Bahco's fördel.

Efter dessa möten hade laget fått smak för matcher mot lag från den stora världen utanför Enköping. Lörda-

gen den 9 september åkte därför 9 förhoppningsfulla fotbollsspelare mot Sandviken och klassiska Järnvallen för att hämta ännu en seger - trodde man. Motståndarna "SDC" (vårt lager i Sandviken) var dock bättre än väntat. Redan efter 10 minuter stänkte dom in 1-0, och som lök på laxen kom 2-0 strax före paus. Mycket psykologiskt! Med peptalk och genomgång av ny taktik kom ett helt nytt lag ut på plan

Från vänster: Lennart "Kyckling" Karlsson och Johan "Senan" Lindgren svalkar sig, var och en på sitt vis.

Landslagstjej på Bahco

Annika Larsson går på Kungliga Tekniska Högskolans materialtekniklinje. Det är inte bara i sin utbildning hon valt en typisk "killinje". På fritiden spelar hon fotboll och det gör hon så bra att hon är med i landslaget.

Annika har jobbat i cirka tre månader med ett specialarbete här på Bahco och har trivts jättebra. Den 1 oktober var hon här och redovisade sitt arbete, som behandlade just det område som vi har haft problem med en längre tid, nämligen bearbetningsproblemen.

För den som är intresserad finns naturligtvis en hel rapport att studera. Den finns hos Roland Bjurling.

Annika hälsar och tackar alla som hjälpt henne.

i andra halvlek. Man skulle kunna tro att grabbarna från Enköping käkat taggtråd och sköljt ner det med saltsyra i pausen. Efter ett mönsteranfall första spelminuten, som taget direkt från instruktionsboken, rullade Sandvik Bahco retfullt enkelt upp grabbarna från SDC och gjorde 1-2. Som ett brev på posten kom strax 2-2 målet och nu var det match igen. När det var 10 minuter kvar fick dock SDC en straff som det säkert fortfarande diskuteras om i Sandviken (domartavla?). Riktiga sportsmen låter sig dock inte nedslås av en sådan motgång som 3-2, utan höjer ribban ytterligare ett snäpp. Eftersom hårt arbete alltid lönat sig (har jag läst någonstans), kom belöningen 5 minuter från slutet när undertecknad fick på en rökare som skar genom SDC-försvaret som en laserstråle.

Matchen slutade rättvist 3-3 och vi laddar om för returen i Enköping i vår. Efter tvgning bjöd SDC-gänget på god lunch och studiebesök i SDC-lagret. Vi tackar för en trevlig dag hos våra vänner i norr.

Hans "laser" Svensson

Prima Liv I oktober.

Hämta motionskort hos
Arbetsledare, i Växeln eller
på Personalavdelningen!

Vinnare

Logotyper, Ställskruven nr 13/93

Eila Mustonen, Gösta Johansson, Ann-Marie Karlsson, Börje Thelin, Ankomstkontrollen (avdelning 33640).

Varsin Bellman-lott till vinnarna. Grattis och lycka till i dragningen!

Rätt svar:

Falken
Bilbärgning

Unga Örnar

Studieförbundet
Vuxenskolan

Tudor
Batterier

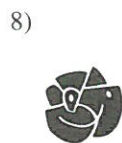
Fjällräven

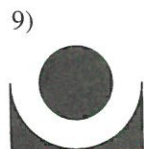
Riksbyggen

Sv. Epileptiker-
förbundet

Social-
demokraterna

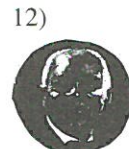
Svensk
Bilprovning

Pensionärernas
Riksorganisation

Interflora

Uncle Bens
Ris

VASA-LOPPET - ÖPPET SPÅR

Du som är intresserad av att åka skidor på längden har här chansen att anmäla Dig till Vasa-loppets Öppet Spår.

Du kan få hjälp av sakkunniga med att välja rätt utrustning och att lägga upp träningen på ett sätt som gör skidåkningen roligare.

Om Du önskar delta i förberedelserna vill jag ha Din anmälan snarast, dock senast den 14 oktober på telefon 2795.

Rolf Smedberg, ordförande i Sandvik Bahco IF.

Finn fem fel!

Rätt bild

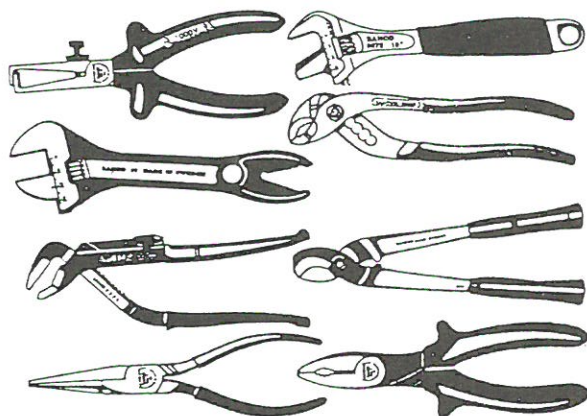
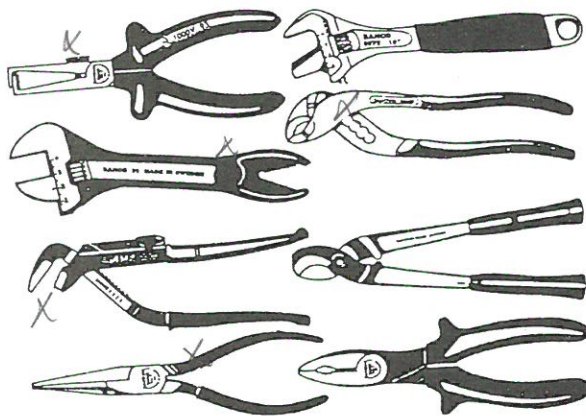

Bild med fem "fel"

Ringa in de fem "felen" på den högra bilden och skicka eller lämna in Din lösning till Gunnel Lidberg på Personalavdelningen senast den 4 november. De fem först öppnade rätta lösningarna får en Bellman-lott som pris.

Namn och avd.: